

..... [p1]

[...]

bijvoegen wat ik achterna van dat woord gepeisd hebbe¹

men zegt in 't vlaamsch B.v. hoeveel meet die perse? En mijns dunkens, zou men best zeggen dat "meten" in die uitdrukking in sensu neutro of onzijdigen zin gebruikt wordt.

Nu, volgens mijn verstand, is: hoeveel meet die perse? = welke is de metendheid van die perse? [antwoord] de metendheid is tien voeten. En dat ware "dimension² doet 't niet?

Een verschil nogthans met het fransche "dimension" ware dat men in 't vlaamsch zou kunnen antwoorden [op] twee wijze[n] als men vraagt b.v. "welke is de metendheid van die tafel? men zou immers kunnen zeggen: twee meters in de langde en 3 in de breedde (en dat ware recht dimension); oftewel van den eersten keer: (3x2=6) de mentendheid is 6 meters; en hier en zou men in 't fransch nooit zeggen "dimension". Mijns inziens nogthans en is dat geen belet voor het aanveerden van 't woord metendheid in 't geheele niet.

Nu, dat is mijn gedacht, maar ge zult

..... [p2]

gij dat beter weten als ik en mijnheer Van Robays. En 't is daarom dat wij u nog ne keer vragen van toch te willen zelve geheel en gansch schrijven hetgene er te zeggen valt op dimension, wij en kunnen er nooit van zijn leven deure.

Nu iets anders. Het ware mij aangenaam uw gedacht te kennen over die vervlaamschinge van provincie enz. die gekomen is in R.D.H. 2de zondag na Paschen, zijnde 27 april 1884³ Daar staat het:

.....

- 1 Uit de brief blijkt dat Craeynest meewerkte aan de artikelenreeks van Gezelle, Van Robays e.a. i.v.m. de vervlaamsing van wiskundige woorden in Rond den Heerd. De uitleg i.v.m. het woord "dimension" zal verschijnen op 29/06/1884. Zie: J.D.L.; E.V.R.; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 30, p.246-247
- 2 Dimension zie: J.D.L.; E.V.R.; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 30, p.246-247
- 3 X, Vervlaamsching van vreemde woorden. In: Rond den Heerd: 19 (27 april 1884) 22, p.172

Provincie = gau; gouverneur = gauheer; conseil provincial = g[auwraad]; conseiller provincial = gauraadsheer of g[auraad] [xxx] raad van Vlaanderen zijn, overheid in 't leger voor overste enz).

Hôtel du gouvernement of gouvernement = gauhuis vgl. stadhuis, gemeentehuis. Cour d'assises: gauding.

Gau, gauding - getrokken uit de geschiedenis, lijk dat het uiteen gedaan staat in R.D.H. nummer voorschreven.

De "Gazette van Brugge" heeft verschillende dier woorden al menigen keer gebruikt, maar en durft lijk niet genoeg, zou men zeggen. Dat ik uw gedacht daarover kende, ik zou ze trachten te doen gebruiken. Het woord draadmare bezigt die gazette sedert lang, en 't zal er deure geraken ook. De tale moet gezuiverd.

Groete ued. vriendelijk en eerbiedig.

uw toegenegen in [*Christo*]

J. Craeynest

Professor St Louis

Brugge.

Mijnheer Van Robays als 't zijn kan zal u de woorden zenden 14 dagen te vooren; maar vraagt dat gij ze niettemin zoo h[a]st mogelijk zoudt blijven wederzenden.

Briefbeschrijving

Verzender	Craeynest, Jan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	xx/[05-06/1884]
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Maand en jaartal gereconstrueerd op basis van de inhoud: uit de brief blijkt dat Craeynest meewerkte aan de artikelenreeks van Gezelle, Van Robays e.a. i.v.m. de vervlaamsing van wiskundige woorden in Rond den Heerd. De uitleg i.v.m. het woord "dimension" zal verschijnen op 29/06/1884 de brief is van kort hiervoor; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Maand en jaartal gereconstrueerd op basis van de inhoud: uit de brief blijkt dat Craeynest meewerkte aan de artikelenreeks van Gezelle, Van Robays e.a. i.v.m. de vervlaamsing van wiskundige woorden in Rond den Heerd. De uitleg i.v.m. het woord "dimension" zal verschijnen op 29/06/1884 de brief is van kort hiervoor; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden van de Dietsche Biehalle en Biekorf. Deel 2: Brieven / door P. Deboever. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1984-1985), p.373-374

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 enkele vellen, enkel vel 1: 103x133 ; enkel vel 2: 104x133 wit papiersoort: 4 zijden beschreven; zijden 2 en 4 in twee richtingen beschreven, inkt
Staat	fragment: vel verknipt tot twee taalkundige fiches en gereconstrueerd met licht tekstverlies; vorig vel ontbreekt

Toevoegingen op zijde 2 links in de zijrand: taalkundige notities: gädie = gadinge -ie hy en heeft er geen gädie geen lub [=lubentia]/courage op Thorhout (inkt, verticaal, hand G.G.); op zijde 4 in de linkermarge: taalkundige notities: Lipsus langue potranage (inkt en blauw potlood, verticaal, hand G.G.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3586, lipsus linguae + 7864
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle14197

Inhoud

Incipit	bijvoegen wat ik achterna van
Samenvatting	i.v.m. i.v.m. de vervlaamsing van wiskundige woorden in Rond den Heerd: uitleg i.v.m. het woord "dimension" (J.D.L; E.V.R.; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. Rond den Heerd. - Jrg. 19 (1884) nr. 30, p.246-247); reactie op vervlaamsing van het woord "provincie" in Rond den Heerd (X, Vervlaamsching van vreemde woorden. Rond den Heerd. - Jrg. 19 (27 april 1884) nr. 22, p.172)
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[05-06/1884], Brugge, Jan Craeynest aan [Guido Gezelle]
Editeur	Karel Platteau, Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]